

Søknad

Søknadsnr.	2025-0037	Søknadsår	2025	Arkivsak
Støtteordning	Agder: Utviklingstiltak i klynger og bedriftsnettverk			
Prosjektnavn	Utvikling av kompetansenettverket Agder XR			

Kort beskrivelse

Utvikle og styrke Agder XR for å øke XR kompetansen, styrke samarb. og skape nye arbeidsplasser og økt verdiskaping. Tilbakemeldingene er svært gode, og vi vil ha økt fokus på bruk av Kunstig Intelligens (KI) sm XR teknologi innen flere fagområder og spes. i helsesektoren, prosessindustri og bruk av nye digitale verktøy for utv. av digitale tvillinger. Styrke det nasjonale nettverket (VRINN), arbeide videre med etabl. av et skandinavisk nettverk med økt tilgang til kompetanse, prosjekter m.m

Prosjektbeskrivelse

Agder-regionen står overfor en rask teknologisk utvikling hvor utvidet virkelighet (XR) blir stadig mer relevant for næringslivet, utdanningssektoren og offentlig sektor. Med god støtte fra Agder fylkeskommune og Sørlandets Kompetansefond har Agder XR utviklet en samlende arena for utvikling, kunnskapsdeling, opplæring, innovasjon og markedsutvikling/kommersialisering innen XR-teknologi. Agder XR har skapt en regional kompetansehub som kobler akademia, næringsliv og det offentlige. Agder XR skal videreutvikle og styrke det gode åpne og innovative XR-teknologi miljøet vi har etablert, og styrke fokuset ytterligere på kompetanseutvikling, opplæring, etablering av nye arbeidsplasser, økt markedsandel og forskning.

Gjennom workshops, konferanser, seminarer, foredrag, samtaler, digitale møtepunkter, samarbeid og prosjektarbeid. Det nylig etablerte samarbeid med Digin vil gi oss bedre muligheter til å trekke inn flere aktører, utvide samarbeidet, innovasjon og skape nye synergier mellom XR teknologi og andre sider ved digitaliseringen.

Programmet vi har planlagt de neste 2 årene vil videreutvikle Agder XR som et strategisk nettverk for akademia, privat næringsliv, off. sektor, kunst og kultur og studenter. Agder XR er blitt en aktør som det legges merke til nasjonalt, og vi vil styrke denne posisjonen ytterligere i 2025. Sammen skal vi bidra til etablering av nye arbeidsplasser og sørge for at virksomheter i Agder tar økte markedsandeler innen XR teknologi. Jfr rapporten fra 2024.

Oppsummert skal Agder XR:

- Etablere en god struktur for nytt samarbeid mellom XR teknologi, FoU, akademia og et bredt spekter av næringslivsaktører/fagmiljøer.
- Tilføre ny XR kompetanse og etablere samarbeid på tvers av fagområder slik at flere aktører kan løse gamle og nye utfordringer mer effektivt, bærekraftig og kostnadsbesparende.
- Utvikle modell for erfaringsoverføring og samarbeid mellom AI og XR teknologi.

Øke XR kompetansen og kunnskap om XR teknologien i virksomheter der den har/kan ha stor nytteverdi.

- Styrket konkurransekraft og kompetanse slik at XR virksomheter og virksomheter som bruker XR teknologi kan ta en større del av et svært raskt voksende XR marked.

- Utvikle et regionalt innovasjonssystem der vi også samarbeider tett med tilsvarende nasjonalt (VRINN Cluster), i Sverige (Visual Arena) og i Danmark (VIA University College / Århus Universitet) (jfr XR Scandinavia).

Dette gjør vi ved:

1. XR frokoster, Workshops konferanser og kurs

Utvikling av skreddersydde kurs og workshops for næringslivet og academia.

Samarbeid med utdanningsinstitusjoner for å inkludere XR i relevante studieprogrammer i vgs og fagskoler.

2. Utvikling av XR-løsninger for næringslivet

Pilotprosjekter i samarbeid med bedrifter innen helse, industri og utdanning.

Tilby veiledning og støtte til bedrifter som ønsker å implementere XR-teknologi.

3. Etablering av et XR-laboratorium

Opprettelse av en fysisk møteplass med tilgang til XR-utstyr for testing og utvikling. Spes viktig for å hjelpe nye virksomheter til å se muligheter og ta i bruk ny teknologi. Et lavterskel tilbud

Tilrettelegging for felles innovasjonsprosjekter på tvers av sektorer.

4. Nettverksbygging og samarbeid

Regelmessige samlinger, seminarer og konferanser for å dele erfaringer og kompetanse. Spes samarbeidet i /som del av VRINN Cluster vil gi oss en god nasjonal arena og svært spennende kontaktnett

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Søker / Prosjekteier	AgderXR Org.nr:830736182 tore@agderxr.no	Tordenskjoldsgt 9 4604 KRISTIANSAND S	99034785
Kontakt- person	Tore Askildsen tore@agderxr.no	Tordenskjoldsgt. 9 4612 KRISTIANSAND S	99034785
Prosjekt- leder	Tore Askildsen tore@agderxr.no	Lord Salvesensgt 19 4514 MANDAL	99034785

Mottatt offentlig støtte tidligere: Ja

Støtte fra Agder fylkeskommune i 2021,2022, 2023.og 2024

Mottatt støtte fra og Sørlandets Kompetansefond i 2021, 2022 og 2023.

Mottatt støtte fra Interreg KASK til forprosjektet XR Scandinavia i 2022.

Mottatt støtte som regional bedriftsklynge fra Innovasjon Norge i 2024.

Spesifikasjon

Bakgrunn

Vi viser til tilsendte rapporter for årene 2021 til 2024, som viser at Agder XR har utviklet seg bra og minst i tråd med forventningene og innenfor de rammene vi har hatt til disposisjon. Agder XR er etablert som et anerkjent og nyttig bedrifts- og kompetansenettverk for XR teknologi regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Agder XR har bidradd til økt bruk og utvikling av XR teknologier , økt verdiskaping og etablering av noen arbeidsplasser. Agder XR har nå inngått et tett organisatorisk og strukturelt samarbeid med Digin, som vi mener vil være svært nyttig og kan gi viktige synergier og bidra til enda bedre ressursutnyttelse. Agder XR er også blitt del av VRINN Cluster med de muligheter det gir for ytterligere styrking av kompetanse og markedsmuligheter. Vi har også inngått samarbeid med Tech Point for å styrke deres fokus på muligheter knyttet til bruk av XR teknologi.

Prosjekt mål

Videreutvikling og styrking av kompetansenettverket Agder XR, med økt fokus på nye teknologiske verktøy, forskning innovasjon og samspillsmuligheter mellom ulike fagområder knyttet til bruk av XR teknologi. I 2025 og fremover vil vi også styrke samarbeidet med KI og Robotikk miljøene for å utrede og teste samarbeid og samspillsmuligheter mellom disse teknologiene. Workshopene og seminarer vil dette året har spes fokus på bruk av nye digitale verktøy til utvikling av digitale tvillinger, helse og KI.

Denne søknaden bygger på videreføring av langtidsplanen for årene 24-27. Ved en slik langsiktig og målrettet planlegging kan vi jobbe enda mer målrettet og strategisk med å styrke og utvikle nettverket. Samtidig gir det oss muligheter for å prioritere noen langsiktige prosjekter og øke fokuset på forskning, innovasjon og samarbeidsmuligheter mellom det brede spekteret av virksomheter som er tilknyttet Agder XR.

Forankring

Vi henviser til tidligere søknader og rapporter, og da spesielt tidligere tilsendte rapport for 2024 og tidligere. I tillegg kan det bemerkes at vi ved etablering av styret for Agder XR sikret en svært god forankring i Agders næringsliv, institusjoner og academia.

I 2024 forventet vi også støtte fra Sørlandets Kompetansecfond og reduserte derfor søknadsbeløpet til Agderfk. Når vi likevel ikke fikk en slik tildeling gav det oss noe økonomiske utfordringer. Vi håper derfor at Agderfk kan innfri våre forventninger om en økning ift 2024, men likevel betydelig endel mindre enn i 2023. Det er nødvendig for å kunne sikre en så offensiv utvikling som vi planlegger.

Prosjektet er også forankret i viktige strategiske dokumenter: Regionplan Agder 2030 VINN - Agder, regional plan for innovasjon og bærekraftig utvikling FOU 2/2016: Smart spesialiseringsanalyse for Agder Prosjektorganisering

Arbeidet i Agder XR videreføres med Tore Askildsen som leder og Eva Marie Bentsen som kunstfaglig konsulent. Kristian Mosvold var faglig ansvarlig, men sluttet den 31.10 etter lengre tids sykemelding. Vi ønsker å styrke den interne XR kompetansen ytterligere.

I den grad vi har midler til det henter vi inn annen nyttig kompetanse, primært fra andre miljøer i Agder, samtidig som vi gjør oss nytte av vårt brede nettverk nasjonalt (VRINN) og internasjonalt. I 2024 leide vi inn Kim Baumann larsen på timebasis i 3 måneder for å styrke den faglige kompetansen.

Prosjektorganisering

Agder XR er organisert med et styre bestående av:

Lene Merethe Liodden, leder, MIL

Torbjørn Overholth, nestleder. GLI

Jan Helge Viste, GCE NODE

Morgan Konnestad, UiA

Sondre Tharaldsen, SSHF var styremedlem frem til han dessverre døde like før jul i 2024. Han vil bli erstattet av en ny representant for SSHF våren 2025.

Den daglige driften blir ledet av Tore Askildsen, daglig leder og Eva Marie Bentsen kunstfaglig ansvarlig. Samarbeidet med Digin gir oss muligheter for effektiviseringer, styrking av nettverket og markedsføringen.

Vi vil arbeide for å styrke den interne XR kompetansen i tillegg til at vi henter vi inn slik kompetanse til tidsbegrensede oppgaver og prosjekter. Vi har et nært samarbeid med UiA og bruker/har brukt studenter i flere prosjekter og setter dem i kontakt med aktuelle arbeidsgivere i Agder.

Samarbeidspartnere

Vi opplever at alle vi tar kontakt med er positive til å utvikle et samarbeid med Agder XR.

Fra 1.1.25 inngikk vi et tett samarbeid med Digin, og forventer at dette vil gi oss økt kontaktflate og muligheter til å fokusere mer på prioriterte oppgaver. Bl.a. ved at Digin kan påta seg noen av de administrative oppgavene. Men det viktigste er at vi har mange fellesinteresser, representerer beslektede teknologier, og mener dette vil bli en vann – vann situasjon for begge parter. I tillegg samarbeider vi tett med UiA, Cameron Slb, Elkem, Kilden, Rambøll, Broomstick, Twilligent, Wingboot, Capgemini, XR Production og en flere andre virksomheter som bruker eller utvikler XR teknologi.

VRINN Cluster er blitt etablert og vi inngår som partner i dette, kalt VRINN SØR. For øvrig er følgende med pr. i dag: Tindved Kulturhage og XR Norway i Trondheim, Tech Lab i Mo i Rana, og en gruppering organisert av Nagell D i Bergen.

Klyngeforum oppleves som svært nyttig for kontakt og mulighet for utvikling av samarbeid med andre tilsvarende klynger/nettverk.

Samarbeidet med Visual Arena i Sverige videreføres med sikte på utvikling av en skandinavisk klynge, der også VRINN er involvert, og et prosjektbasert samarbeid.

Innen kultur vil vi også nevne kontakten og samarbeidet med Vest-Agder museet, Kilden, Knuden, Kunstsilo, Munchmuseet og andre kunst- og kulturinstitusjoner vi allerede har god kontakt og samarbeid med.

Se ellers anbefalingene som var vedlagt tidligere søknader og ferske tilbakemeldinger fra noen samarbeidspartnere i rapporten for 2024.

Tech Point

Agder XR blir igjen medarrangør i TechPoint, og planlegger et 2 timers seminar om XR teknologi som del av dette arrangementet 17-18 september.

Internasjonalt fortsetter samarbeidet og kompetanseutvekslingen med Lindholmen Science Park i Göteborg, og vil sammen med VRINN intensivere arbeidet for utviklingen av et skandinavisk XR nettverk.

Aktiviteter

Gjennom 2025 har vi lagt opp til et relativt tett og ambisiøst program for å bidra til utvikling av nettverket og styrke kompetansen. I 2025 blir det et ekstra fokus på XR og helse og XR og KI. For 2025 innebærer dette at vi setter spesielt fokus på følgende temaområder og aktiviteter:

Helse

Vi hadde svært gode samlinger med tema knyttet til helse og XR teknologi i 2023 og 2024, og vil videreutvikle dette i nært samarbeid med SSHF, I4Helse, UiA, Kommunehelsetjenesten, og Norwegian Smart Care Cluster. Det planlegges en egen workshop m.m. knyttet til dette temaområdet, der vi også henter inn høy ekstern kompetanse.

KI og XR teknologi

Vi vil også starte et prosjekt med fokus på samvirke mellom XR teknologi, KI og robotikk. Målsettingen er å utvikle en modell for erfaringsoverføring og bruk av KI for å utvikle gode XR løsninger, som kan bidra til effektivisering og økt kvalitet i XR produkter og tjenester.

Nye arbeidsplasser

Vi vil fortsette vårt arbeid med å fremheve potensialet til XR-teknologi med hensyn til attraksjonsutvikling, effektivisering, innovasjon og etablering av nye arbeidsplasser. Agder XR har allerede bidradd til etablering av et par nye selskaper og utvikling av noen samarbeidsprosjekter. Når vi nå har fått på plass et godt regionalt og nasjonalt nettverk, og gode brede samarbeidsrelasjoner, vil vi jobbe målrettet med utvikling av prosjekter som kan bidra til flere nye arbeidsplasser i Agder. Både innen attraksjonsutvikling, entreprenørvirksomhet og bruk av XR teknologi et bredt spekter av opplæringer.

XR frokoster og digitale kaffekopper.

XR frokostene har funnet en god form med jevn og god deltakelse. De er viktige til inspirasjon og økt engasjement, kompetanseutvikling og nettverksbygging. Det skjer mye positivt knyttet til samarbeid og erfaringsutveksling i ifb med disse samlingene. Tilbakemeldingene er svært gode og vi vil videreføre disse som «grunnmuren» i vår aktivitet. Her samler og styrker vi XR-kunnskapen, synliggjøre markedsmuligheter og tilrettelegger for tverrfaglig samarbeid.

Workshops

Det vil bli arrangert 2 workshoper i 2025. En med fokus på Helse og XR teknologi og en med fokus på hvordan digitale tvillinger, XR-teknologi og IoT/KI kan forbedre sanntidsbeslutninger og transformere arbeidsprosesser". Det er etablert to faggrupper blant nettverket medlemmer som har ansvar for utvikling av program for disse. Inkl. i disse vil vi beskrive hvordan bruken av XR teknologi kan gi viktige bidrag til en grønn og mer bærekraftig omstilling av næringslivet i Agder. Vi jobber for at vi kan starte arbeidet med XR lab i tilknytning til workshopen i oktober. Vi planlegger å trekke inn et par studenter i hver av workshopene.

Studenter

Vi har, med godt resultat, involvert noen studenter litt i arbeidet vårt. Dette vil vi videreutvikle ved arrangementer, prosjekter, workshops og knyttet til den nye ressursbasen vi har etablert. Gjennom dette vil vi bidra til å skape relasjoner mellom dem og næringslivet, gi nyutdannede gode muligheter til å bli kjent med arbeidsmiljøet, etablere kontakter og finne jobbmuligheter i Agder. På vår nettside har vi etablert en ny ressursdatabase. Denne vil vi videreutvikler i samarbeid med studenter og flere av bedriftene i nettverket.

Skandinavisk nettverk og internasjonalt samarbeid

Vi jobber også videre med utviklingen av et skandinavisk nettverk, og har utfordret VRINN til å ta et hovedansvar for dette knyttet til deres nylig godkjente klyngestatus i IN. Det vil gi arbeidet større tyngde og et nasjonalt preg. Agder XR vil være en vesentlig samarbeidspartner i utvikling og drift av dette.

D'Art 25,

Den 4 konferansen med fokus på XR teknologi, kunst, kultur og arkitektur blir arrangert den 19. november i samarbeid med Kilden, Knuden, Uia, Noroff, kunstnere, kultur institusjoner med flere. Programmet for konferansen blir også i år spekket med svært dyktige og ettertraktede foredragsholdere. Vi forventer ca 150 deltakere. Vedlagt følger også egen rapport fra denne konferansen.

Bedriftsbesøk

Agder XR vil også i 2025 gjennomføre besøk til bedrifter, utdanningsinstitusjoner, næringshager, bedriftsklynger m.fl for å utvikle samarbeid og bidra til økt kunnskap om muligheter som XR teknologien gir.

Tech Point 25

Eget spor med XR teknologi der vi samarbeider med VRINN for å bidra til å gjøre denne konferansen til en nasjonal arena.

Andre prosjekter.

Vi jobber også med flere prosjekter som etter hvert kan gi økt engasjement og arbeidsplasser knyttet til XR teknologi i Agder. Ett av disse er Kristiansand Lyskunstfestival. Sammen med kunst og kulturinstitusjoner, kvadraturforeningen m.fl. i Kristiansand planlegger vi en lyskunstfestival (Kristiansand lyskunstfestival) i februar 2026 i området Fiskebrygga, Odderøya og Lagmansholmen. Til planlegging og gjennomføring samarbeider vi med FjordOslo, en profesjonell aktør med lang nasjonal og internasjonal erfaring fra lyskunstfestivaler. Det er Agder XR som har tatt initiativ til dette, invitert til informasjonsmøte og vil innkalle til etablering av foreningen Kristiansand Lyskunstfestival ila februar. Denne foreningen vil stå som arrangør. Det meste av planleggingen må skje i 2025 og Agder XR vil være betydelig involvert i dette.

Vår XR radar Keith Melling deltar fysisk eller digitalt med info om det siste på teknologi fronten

Totalt forventer vi å ha ca. 500 deltakere på våre egne arrangementer i 2025.

Målgrupper

Vi jobber aktivt for å styrke og utvikle samarbeidet i nettverket som i dag består av 30 virksomheter i Agder som driver med kompetanseutvikling, bruker og/eller utvikler XR teknologi innen et bredt spekter av fagområder. Vi vil ta kontakt med andre aktuelle virksomheter for å inkludere dem i nettverket slik at det totale antall virksomheter som er medlemmer blir minst 40 ila 2025.

Vi vil styrke innsatsen for å inkludere studenter i nettverket og slik legge bedre tilrette for av studenter engasjeres og får kontakt med aktuelle fremtidige arbeidsgivere.

Resultat

Medlemmer: øke antall virksomheter i nettverket med 5– 10 virksomheter.

Kompetanse: Utvikle Agder til en kompetanse region på XR teknologi i samarbeid med nasjonale samarbeidspartnere, utdanningsinstitusjoner, bedrifter og offentlige aktører. Jfr aktivitetsoversikten. Etablere eller bidra til at det etableres forskningsprosjekter knyttet til XR teknologi i samarbeid med Norge.

Bidra til at det etableres minst ett prosjekt mellom XR virksomheter og EDIH.

Effekter

Styrket kompetanse og utvikle noen prosjekter med bruk av XR teknologi gjennom workshop, seminarer, prosjektarbeid, inspirasjonssamlinger m.m.

Flere arbeidsplasser innen XR teknologi selskaper.

Bidra til etablering av nye virksomheter

Økt bærekraft for virksomheter som øker bruken av XR.

Økt samarbeid mellom XR tek. selskaper og mellom kompetansemiljøer og næringslivsaktører innen XR teknologi miljøer.

Bidra til økt attraksjonsutvikling i /av Agder.

Utfordre og legge til rette for økt samarbeid og bidra til at virksomheter i Agder får samarbeidspartner og kontrakter både i Agder, nasjonalt og internasjonalt.

Bidra til grønn omstilling gjennom bruk av ny teknologi.

Bidra til innovasjon og effektiviseringer i en flere type virksomheter gjennom økt bruk av XR teknologi.

Inkludere studenter i aktiviteter og kompetanseutviklingsprosjekter

Økt samarbeid med nasjonale og internasjonale (spes S og DK) samarbeidspartnere

Søke EU prosjekt sm aktører i Agder og innen VRINNs nettverk.

Tids- og kostnadsplan

Tidsplan

Kostnadsplan

Tittel	2025	2026	2027	2028	2029	SUM
D Art 25	600 000	700 000	800 000			2 100 000
Diverse	10 000	20 000	20 000			50 000
Fagseminarer / XR frokoster og.l	50 000	70 000	70 000			190 000
Inkind	1 400 000	1 500 000	1 500 000			4 400 000
Kjøp ev tjenester	200 000	400 000	400 000			1 000 000
Kontor/adm regnskap	100 000	100 000	100 000			300 000
Markedsføring	30 000	30 000	30 000			90 000
Personal kostn	1 400 000	1 400 000	1 400 000			4 200 000
Reiser	60 000	60 000	60 000			180 000
Utstyr	100 000	200 000	250 000			550 000
Sum kostnad	3 950 000	4 480 000	4 630 000			13 060 000

Finansieringsplan

Tittel	2025	2026	2027	2028	2029	SUM
Agder fylkeskommune	500 000	500 000	500 000			1 500 000
D Art 25,26 og 27	800 000	900 000	1 000 000			2 700 000
Egen inntjening medlemskontingenter	10 000	20 000	30 000			60 000
Inkind	1 400 000	1 500 000	1 500 000			4 400 000
Innovasjon Norge	1 000 000	1 000 000	1 000 000			3 000 000
Prosjekter fond	200 000	460 000	500 000			1 160 000
Støtte fra andre off instanser kommuner	40 000	100 000	100 000			240 000
Sum finansiering	3 950 000	4 480 000	4 630 000			13 060 000

Kostnadene er knyttet til planlegging og gjennomføringen av aktivitetsplanen slik den er beskrevet over og i vedlagte årshjul Uten Agder XRs initiativer ville vi neppe hatt denne viktige og sterkt voksende teknologien og araene for samarbeid og kompetanseutvikling. Vi skaper aktiviteter som styrker kompetansen på tvers av fagområder, samarbeid om enkeltprosjekter, workshoper for teknologi- og produktutvikling og seminarer som gir faglig påfyll. Alt til inspirasjon for økt innsats for å bruke XR teknologien til innovasjon, utvikling/etablering av nye arbeidsplasser, grønn omstilling og effektivisering.

Geografi

4200-Agder

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato
Agder XR a°rshjul 2025.pdf	13 521	- 26.02.2025 -
Budsjett for 2025-2027.pdf	49 148	- 26.02.2025 -